

ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ - ПЕРША П'ЯТІРКА !

Микола Палінчак,
*доцент кафедри конституційного права
та порівняльного правознавства,
директор Інституту державного управління
та регіонального розвитку
Ужгородського національного університету*

Процеси державної та регіональної політики в країні повинні бути поставлені на наукову основу. Ужгородський національний університет, що має найбільший науковий потенціал в Закарпатській області, не має морального

права пасивно спостерігати за процесами, які сьогодні проходять у нашому суспільстві. Від критики ми повинні перейти до активної участі у розв'язанні проблем.

Саме тому з ініціативи ректора університету професора Сливки В. Ю. у червні 1997 року в нашому університеті був створений науково-дослідний Інститут державного управління та регіонального розвитку.

Мета Інституту – забезпечувати наукові та консультаційні послуги для органів державної влади та місцевого самоврядування.

Відкриття Інституту стало можливим завдяки реалізації трьохрічної програми між Університетом Джорджія (США) та УжДУ. Створена непогана технічна база, сформувався чудовий колектив молодих, амбіційних науковців, які є непоганими спеціалістами з різних напрямків державного управління, зокрема з питань аналізу політики та прийняття рішень, менеджменту державного управління, персонал-менеджменту, місцевого економічного розвитку, регіональної політики, правових основ місцевого самоврядування і т.д.

Під час лобювання ідеї доцільності відкриття Інституту було чимало скептиків, які прогнозували повне фіаско Інституту при відсутності бюджетного фінансування.

Сьогодні ми маємо можливість заявити, що Інститут не використавши копійки з бюджету, завдяки залученню коштів з різних міжнародних фондів зумів надати практичну допомогу цілому ряду управлінь Закарпатської обласної та районних адміністрацій.

Спільно з обласною держадміністрацією проведено цілий ряд науково-практичних конференцій. Активною є співпраця з відділом у справах релігій обласної державної адміністрації.

У 1996 та 1997 роках спільно проведено цілий ряд практичних семінарів "За міжконфесійне примирення" та "За міжконфесійну злагоду". У серпні 2001 року ми провели науково-практичну конференцію "Держава і церква в Україні за роки незалежності". Науковці виробили практичні рекомендації по врегулюванню міжконфесійних конфліктів.

Разом з Ужгородською мерією проведено аналіз діяльності громадських організацій та вивчено можливість їх залучення до вирішення конкретних проблем міста.

Така співпраця є корисною як для науковців, так і для державних службовців. Ми маємо можливість простежити як нормативно-правові акти трансформуються у практичне життя. А державні службовці використовують наукові підходи у вирішенні тих чи інших проблем.

У відповідності з договором про співробітництво з Центром підвищення кваліфікації державних службовців обласної державної адміністрації науко-

вці Інституту розробили програму та забезпечують навчальний процес перепідготовки державних службовців області.

За ініціативою та фінансовою підтримкою депутата обласної ради Качура Івана 30 серпня 1999 року Інститут спільно з Перечинською районною радою, Перечинською райадміністрацією провели зустріч за круглим столом з питань соціально-економічного розвитку району.

24-25 вересня 1999р. науковці Інституту провели представницьку конференцію «Трансформація суспільства та залучення громадян до управління». У роботі конференції прийняли участь науковці з різних регіонів України, державні службовці Ужгородської мерії.

В позитиві Інституту дві колективні праці, 7 матеріалів науково-практичних конференцій, більше 50 методичних матеріалів з актуальних проблем державного управління. Наукові здобутки отримали високу оцінку в адміністрації президента України, наукових установах столиці нашої країни.

Ці результати стали можливими завдяки активності науковців Інституту, сумлінній праці таких співробітників як доц. Слава С.С., доц. Скоблик В. П., доц. Лендьял М.О., викладачів Калинич І.Ю., Сочка К.С. Всі науковці Інституту пройшли стажування у наукових та навчальних закладах США, Англії, Бельгії, Шотландії. Двоє науковців виграли конкурс на право стажування в університетах Канади. Набутий ними досвід, зв'язки активно випростовуються на зміцнення позицій Інституту на ринку послуг.

14-15 березня 2000р. Інститут державного управління та регіонального розвитку та економічний факультет УжНУ спільно з Закарпатською обласною радою провели міжнародну науково-практичну конференцію "На порозі тисячоліть: сучасні підходи до розвитку громад та регіонів ". Конференція отримала високу оцінку державних службовців, адже в опублікованих матеріалах конференції кожен знайде для себе чимало цінної інформації.

За ініціативою ректора проф.Сливи В.Ю. Інститут державного управління та регіонального розвитку та юридичний факультет Ужгородського національного

університету спільно з Закарпатською обласною державною адміністрацією, Закарпатською обласною радою, Ужгородською мерією 17-20 вересня 2000 р. провели міжнародну науково-практичну конференцію "Державне управління та місцеве самоврядування в Україні: шляхи реформування".

В рамках конференції проведено 3 пленарні засідання, працювало 7 секцій. В роботі конференції прийняло участь 162 чоловік, заслухано 95 доповідей, в тому числі 43 гостей університету. Гостями конференції були 8 науковців Університету Джорджія, представники Держдепартаменту США, Ради Міжнародних досліджень та обмінів, Одеського державного університету, Міжрегіональної Академії Управління персоналом, Інституту стратегічних досліджень, Академії державного управління при Президентові України, Центральної виборчої комісії, Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України, Центру досліджень лідерства і менеджменту м. Івано-Франківськ, Західноукраїнського регіонального навчального центру. В роботі конференції прийняли участь представники Закарпатської обласної державної адміністрації, Закарпатської обласної ради, Ужгородської мерії, мер м.Каменець-Подільськ, заступники голів районних рад, секретарі міських рад, голови сільських та селищних рад Закарпатської області.

Конференція мала великий успіх завдяки залученню теоретиків та практиків з питань державного управління та місцевого самоврядування.

В 2000 році науковці Інституту прийняли участь в міжнародних конференціях, які проходили в Угорщині, США, Швеції та Росії. Міжнародна співпраця є одним із пріоритетів діяльності Інституту. Вважаємо доцільним встановити тісні контакти з аналогічними науково-дослідними інститутами Словаччини, Угорщини, Польщі, що дасть можливість краще вивчити трансформацію державного управління та місцевого самоврядування у цих посткомуністичних країнах. Саме їх досвід є найбільш прийнятним для застосування в Україн

Вважаємо доцільним активізувати роботу університету по укладенню договорів про співпрацю з вузами сусідніх країн. Тоді і співпраця підрозділів університету буде значно вагоміша.

Поряд із цілим рядом статей на рахунку науковців Інституту є цілий ряд монографічних досліджень. Серед них монографія старшого наукового співробітника Інституту, доцента економічного факультету Світлани Слави та американського вченого Гарі Гріна "Місцевий економічний розвиток: сучасні концепції та методи". Побачила світ монографія старших наукових співробітників Інституту М. Лендъел, І. Ількота ст. наукового співробітника Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України Є.Кіш."Європа регіонів на початку ХХІ століття", в якій зроблена спроба аналізу регіональної політики у країнах Центральної та Східної Європи.

Названа монографія виконана в рамках теми "Розробка перспективних моделей регіональної політики і управління та стимулювання місцевого розвитку в Україні (на прикладі Закарпатської області)", над якою працюють науковці Інституту.

У відповідності з договором про співпрацю між Ужгородським національним університетом та Міжнародною радою з питань досліджень та обмінів (IREX) від 26 жовтня 2000 року на базі Інституту державного управління та регіонального розвитку створено Центр для надання вільного доступу до Інтернету випускників програм обмінів, громадських організацій, викладачів, студентів.

Реалізація названого проекту дає можливість ще більше зміцнити позиції Інституту на ринку послуг. Науковці спільно з партнерами ІАТР створили веб-сторінку інституту, яка висвітлює здобутки та різні аспекти діяльності Інституту.

В 2001 році Інститут розпочав видання журналу "Регіональні студії", на сторінках якого науковці та практичні працівники органів державної влади висвітлюють актуальні проблеми державного управління, регіональної політики, місцевого економічного розвитку, місцевого самоврядування, етнополітики.

Враховуючи специфіку краю та наукові інтереси співробітників Інституту чимало уваги буде приділено популяризації зарубіжного досвіду з названих проблем.

Інститут спільно з СОХ- центром журналістики Університету Джорджія (США) провели семінар "Органи влади та засоби масової інформації". До реалізації проекту ми плануємо залучити відділення журналістики УжНУ.

Зараз на річному стажуванні по написанню дисертації в Інституті перебуває науковець США Марта Бойко. Проходить стажування в Інституті у наступному році виявила науковець Мічиганського університету Дженіфер Дікінсон (США).

Успіхи є можливими завдяки чудовому колективу молодих професіоналів. Це перш за все доцент Лендъел М.О., доц. Слава С.С., доц. Лемак В.В., наукові співробітники Сочка К.А. та Калинич І.Й.

Під керівництвом старшого наукового співробітника Інституту Лендъел Мирослави на замовлення Київського центру Інституту Схід-Захід проведено дослідження "Місцевий та регіональний розвиток в Україні. Досвід Закарпаття." Нами проаналізовано міжсекторне співробітництво в м.Ужгород, Перечинському та Рахівському районах .

Спільно з факультетом післядипломної підготовки (декан проф. Чопей І.В.) Інститут працює над ідеєю відкриття магістерської програми «державне управління». Тим більше, що Постановою Кабінету Міністрів України №534 від 26 липня 1995 року Ужгородський державний університет віднесений до числа десяти вищих навчальних закладів, яким дозволено здійснювати перепідготовку державних службовців. Це дасть можливість державним службовцям області підвищити свою кваліфікацію на місці, при цьому зберегти значні кошти.

Таким чином, за п'ятирічний термін свого існування Інститут державного управління та регіонального розвитку УжНУ зумів зайняти чільне місце на ринку послуг для органів державного управління та місцевого самоврядування Закарпаття.